

DUK'S SAMVÆR- OG TRIVSELSPOLITIKKER

Indhold

Indledning.....	2
Det gode samvær - i og for fællesskabet.....	3
Den respekterede fysiske grænse	5
Den nære respekterede kontakt	6
Alkohol og rygning på DUK's arrangementer	8
Når grænsen er overtrådt.....	9
Lovgivningen.....	12
Vejledning til præster på DUK's arrangementer	14

Indledning

DUK's Samværs & Trivselspolitik er en samlet oversigt over de politikker som er gældende i DUK's børne- og ungdomsarbejde. Politikkerne er gældende for DUK's lokale-, regionale-, nationale-, internationale arrangementer. Denne folder har til formål at formulere DUK's politikker til vores frivillige, som bruger uger af deres ferie og fritid på at skabe gode rammer på lejre og arrangementer for børn og unge. Derudover giver folderen også forældre, samt andre interessenter en forståelse for politikkerne som DUK's arrangementer er underlagt.

Folderen behandler nogle af de situationer, som ethvert lederteam bør være forberedt på. **Målet** er naturligvis, at ledere og deltagere også fremover kan få en masse gode, sjove og mindeværdige oplevelser sammen på DUK's arrangementer.

At have en tro betyder også at have en holdning til mange af livets aspekter. Som børne- og ungdomsorganisation er vi med til at præge vores medlemmers og deltageres holdninger. Derfor er vores frivilliges vigtigste huskereglere: *Som frivillig (leder) er du en rollemodel for deltagerne, samt en repræsentant for Den Katolske Kirke. Derudover skal vi respektere hinandens grænser, både fysisk, psykisk og i forhold til troen på Gud.*

Fællesskabet mellem voksne- og børn/unge på DUK's arrangementer er en grundpille i de oplevelser, deltagere gennem tiden har fået med og i DUK. At der netop i dette fællesskab kan opstå alvorlige problemer, er et emne, vi skal tage meget alvorligt. Problemerne kan opstå på arrangementet, eller børnene kan bringe dem med hjemmefra, men i begge tilfælde er det vigtigt, at et lederteam er forberedt på at håndtere situationen.

Som lederteam har vi et fælles ansvar for at politikerne bliver overholdt. Det betyder at den enkelte leder er forpligtet til at overholde politikerne, samt at hjælpe de andre ledere med at overholde politikerne. Overtrædes en politik har enhver leder ansvar for at gøre lejrchefen opmærksom på dette. Derefter er det lejrchefens ansvar at behandle situationen. Bliver politikerne gentagne gange brudt, bør lejrchefen indsætte konsekvenser for brudene, såsom hjemsendelse af leder eller deltager (på egen regning). I tilfælde af at lejrchefen er i tvivl om håndteringen af sådanne situationer, kan lejrchefen henvende sig til DUK's sekretariat eller den til enhver tid siddende hovedbestyrelsesformand.

Det gode samvær - i og for fællesskabet

En af de grundlæggende værdier i DUK's relationsarbejde er at vi ser hinanden, passer på hinanden og ikke mindst respekterer hinanden. Som kristne tror vi, at vi alle er skabt i Guds billede, og derfor skal der være plads til alle, som ønsker at være en del af Kirken. Vores katolske fællesskab har en mangfoldig sammensætning, der kommer til udtryk i forskellige nationale, sproglige og kulturelle baggrunde, præcis som vi som mennesker også er komplekse og forskellige. Da vi alle kommer med forskellige forudsætninger på både godt og ondt, er det vigtigt, ikke mindst for vores børn og unge, at de kan være sårbare og åbne i et trygt miljø. Dette gør sig også gældende med mere identitetsskabende og grundlæggende spørgsmål om tro, tvivl, seksualitet og kønsidentitet, som bevæger sig hos mange. Det katolske fællesskab bygger på, at med fælles tro står vi stærkest, ikke blot udadtil med vores ~~vort~~ kristne vidnesbyrd, men også indadtil ved at alle føler sig velkomne, elsket og respekteret. Det er vigtigt, at alle kan være sig selv og føle sig trygge til netop at fordybe sig og udforske både den personlige, men også den fælles tro.

Derfor vil enhver form for mobning heller ikke blive tolereret - ej heller hvis det udtrykkes på skrift eller på sociale medier. Mobning kan komme i flere afskygninger og det kan være svært at bedømme, hvornår én aktivitet er gået fra at være en misforståelse eller et uskyldigt drilleri til decideret mobning. Derfor har vi udarbejdet nogle tommelfingerregler, som kan anvendes vejledende, for at respektere hinandens grænser. Det er altid en pligt at lederen involverer sig ved indgriben, hvis denne er vidne til mobning eller til anden uacceptabel adfærd. Du skal derfor altid handle i situationen og konfrontere den eller de deltagere der er i spil.

At være et forbillede

En naturlig del af samværet på en lejr er, at deltagerne oplever lederne i mange forskellige og undertiden underholdende situationer. Som leder bliver du rollemodel for sine deltagere, hvilket bør have den konsekvens, at du tænker over din måde at være på og overvejer, hvordan din opførsel kan opfattes udefra. Selv en tilsyneladende uskyldig sketch eller leg kan opfattes uheldigt, når den genfortælles af børnene efter lejren. Vær derfor opmærksom på, hvordan du både henvender dig til deltagere – men bestemt også øvrige ledere.

Sprog

Vi taler respektfuldt og ordentligt til hinanden. Ledere, deltagere og præster har alle et ansvar for at omgangstonen på et arrangement ikke er stødende, nedsættende eller krænkende. Brug gerne en uge inden lejren på at akklimatisere dit eget sprog, så bandeordene mm. så vidt muligt undgås på arrangementet.

Drilleri

Drilleri kan ofte antages som uskyldig. Der er en hårfin balance mellem venskabeligt drillen, som er en naturlig del af børn og unges sociale interaktion, og til at grænsen er overtrådt, og nogen bliver kede af det. Vi er som mennesker forskellige, og selvom nogle ikke lader sig mærke af drillerier, så kan andre blive meget kede af det. Drillerier kan virke hårde - men intentionen er ikke, at udelukke nogen fra fællesskabet. Vær altid opmærksom på, hvordan modtageren reagerer på drillerier - og hvis det giver mening, så tag gerne en snak om, hvordan man havde det i situationen.

Konflikter

Konflikter opstår naturligt, når man er intenst sammen med andre mennesker, som især kan ses ved overnatningsarrangementer. Her kan deltagere såvel som ledere være pressede på søvn og ro, og derfor kan man have en kortere lunte end vanligt. Konflikter er ofte ubehagelige og går begge veje - og begge parter bliver kede af det. Disse skal helst håndteres hurtigst muligt, så hvis du som leder er vidne til en konflikt - enten mellem de øvrige ledere eller deltagere, så er det helt i orden at agere mellemmand, hvis de involverede ønsker det, men husk også at respektere en grænse, hvis parterne ikke ønsker hjælp. Vær dog altid opmærksom på, om konflikten er blevet løst, ellers må lederen gribe ind - gerne ved også at orientere lejrchefen. Har konflikten været deltagere imellem, så skal der orienteres til hele lederteamet, evt. ved et ledermøde, så alle ledere er klar til at gribe bolden, hvis konflikten mod forventning skulle eskalere.

Mobning

Mobning er systematisk forfølgelse eller udelukkelse fra fællesskabet. DUK's arrangementer er sjældent længere end en uge - og ofte især i lokalforeningslivet kun et par timer. Derfor kan det være svært for ledere at spotte, hvis der skulle være systematisk mobning i deltagergruppen. Det gælder om at være opmærksom på, hvilke rygter, der går imellem deltagerne og om en deltager ofte er alene eller bevidst søger væk fra gruppen. Der kan være mange årsager til fravalget - og har

deltageren et behov for at være alene, skal dette naturligvis respekteres, men det er i høj grad lederens opgave at hjælpe deltageren tilbage til gruppen, hvis vedkommende ikke kan på egen hånd. Dialog og anerkendelse er altid en positiv fremgangsmåde, som også er tillidsskabende, hvilket er essentielt for en sådan samtale. Ofte kan det være misforståelser, der er årsagen til det, og derfor er det vigtigt, at man forsøger at komme disse til livs. Husk altid at du kan gå til din lejrchef eller resten af lederteamet, hvis du er i tvivl eller har svært ved at håndtere en given situation.

Nedenfor kan du se, at nogle pejlemærker for, hvordan mobning kan spottes hos den enkelte deltager. Bemærk, at disse også kan forekomme uden at være symptomer på mobning eller mistro.

- Psykosomatiske symptomer (hovedpine, mavepine, søvnbesvær, træthed)
- Manglende fokus og koncentration
- Svær at placere i gruppearbejde
- Aggressiv eller destruktiv adfærd
- Nervøs adfærd
- Stille indadvendt adfærd
- Ensomhed og social isolation
- Ked af det
- Tristhed og depression
- Usikkerhed, lavt selvværd og negativt selvbillede
- Skiftende eller markant andre adfærdsmønstre
- Fysiske mærker på kroppen (enten fra andre eller fra selvskade)
- Angst for skolelivet, især det sociale liv

(uddrag taget fra sundhed.dk)

Den respekterede fysiske grænse

Som allerede fremhævede har vi alle forskellige grænser. Dette gælder både fysisk og psykisk. For at tilgodese de flestes fysiske grænser, har DUK udarbejdet specifikke retningslinjer, der mindsker risikoen for misforståelser og brud. De er som følger:

Soveforhold

På DUK's overnattende arrangementer sover kønnene adskilt, medmindre der er tale om ægtepar, eller par, som medbringer børn. Dette gælder for ledere såvel som deltagere. Deltagere sover i

indrettede sovesale, værelser eller telte afhængigt af arrangementstypen. Ledere og deltagere skal som udgangspunkt sove hver for sig. Hvis forholdene skulle umuliggøre at opdele ledere og deltagere er det lejrchefens ansvar at tage mest mulig hensyn til alle. Deltagere og ledere må aldrig sove på tværs af kønnene. Kontakt altid DUK's sekretariat, hvis du oplever udfordringer ved overholdelse af denne, så I sammen kan finde den mest optimale løsning.

Vækning

Ved vækning skal man være to ledere; en af hvert køn, hvor den kvindelige leder stikker hovedet ind på pigeværelser og den mandlige hos drengene. Husk at banke på, førend du går ind på deltagernes værelser, da deltagere i sovesituationen kan være letpåkledte – og det kan være en grænse, som de og du selv er ukomfortabel med bliver overtrådt.

Toilet- og bad

Som udgangspunkt skal der prioriteres adskilte toilet- og badeforhold for kønnene. Kan dette ikke gennemføres af andre årsager, skal der prioriteres at have skiftende badetider for kønnene. Ledere skal generelt undgå at bade sammen med deltagere, og kan evt. fastsætte et tidspunkt, hvor det kun er lederne, der må gøre brug af badeforholdene. På arrangementer, hvor deltagere har brug for hjælp ved badning, skal der være mindst to påklædte ledere til stede – af samme køn.

Badning i sø/hav

Ved badning skal mindst to svømmekompetente ledere være til stede, helst en af hvert køn, hvis dette kan lade sig gøre. Der skal til alle tider være én leder i vandet og én leder på land. Respekter deltagernes grænser for berøring og kropskontakt ved leg ude i vandet. Det er dig, som den voksne, der ved hvad der er tilladt, og det er vigtigt, at du overholder dette. Hellere lidt for meget afstand end lidt for lidt.

Den nære respekterede kontakt

Det er vigtigt for os alle, at der skal være plads til at kunne komme hinanden ved. Vi kan til tider arbejde med deltagere, der også higer efter voksenkontakt og voksenbekræftelse, og disse skal imødekommes indenfor rimelighedens grænser – og indenfor, hvad den individuelle leder og deltager er komfortabel med. Den nære kontakt er også vigtig for at skabe det intime rum, som vi

vokser i som mennesker. Derfor har DUK fremsat retningslinjer, så der så vidt muligt undgås misforståelser og brud på grænser.

Intimitet

Der er plads til knus og kram, hvis begge parter synes, at det er okay. Kys er aldrig okay ledere og deltagere imellem, heller ikke hvis deltageren efterspørger det.

Den private samtale

Der er plads til fortrolige samtaler, men aldrig i lukkede, private rum. Fortrolige samtaler finder sted fx i et hjørne i et fælleslokale eller i et rum, hvor andre kan se, hvem der er til stede, og hvad der foregår.

Kærester

En leder på et DUK-arrangement må ikke have romantiske relationer til deltagere under 18. Dette beror på, at vi som ledere er underlagt Straffelov §223, den såkaldte 'træner- og skolelærerparagraf', for deltagere under 18 år. I DUK har vi valgt at fastholde dette til arrangementer, hvor deltagergruppens primære alder er under 18 år, fx ved juniorlejr eller lignende arrangementer. Ved øvrige arrangementer fx ledertræning eller lejrledelseskursus forventes det, at sådanne kærestepar er sig bevidste om, hvilket signal, de sender – både for egen skyld, og de øvrige deltageres. Derudover skal alle naturligvis følge de øvrigt gældende retningslinjer for DUK's arrangementer.

Børneattester

Alle ledere på DUK-arrangementer skal indvillige til at DUK indhenter børneattester på dem. Hvis en pågældende leder ikke giver sit samtykke inden arrangementet, eller politiets svar afslører tilfælde af overgreb, vil den ansvarlige for børneattester tage direkte kontakt til vedkommende.

Lederen vil i sådanne tilfælde naturligvis ikke blive brugt på DUK's arrangementer.

Børneattester indhentes hvert andet år. Alle børneattester skal være indhentet inden arrangementets påbegyndelse, så husk at godkende forespørgslen rettidigt.

Se eventuelt "Bispedømmet Københavns beredskabsplan" på katolsk.dk. Har du yderligere spørgsmål eller kommentarer, så kontakt sekretariatet.

Alkohol og rygning på DUK's arrangementer

Ethvert lederteam bør tage en debat om deres holdning til alkohol og rygning samt gennemgå DUK's retningslinjer. Det er vigtigt, at lederne er opmærksomme på det indtryk børnene får af dem – også efter deltagernes sengetid. Det kan være svært for et barn, som f.eks. ikke kan sove at skelne mellem ledere, som har det sjovt, og voksne som er fulde. DUK følger dansk lovgivning og har derfor en nultolerance for ulovlige rusmidler, herunder hash, narkotika og euforiserende stoffer. Det er til enhver tid lejrchefen for det pågældende arrangements ansvar, at DUK's retningslinjer bliver overholdt. Ligeledes kan lejrchefen til enhver tid vurdere, at en leder eller deltager skal hjemsendes grundet brud på politikerne.

Nedenstående forhold **skal** overholdes:

- Ledere under 18 år indtager aldrig alkohol, og må kun ryge eller bruge snus, såfremt der foreligger lejrchefen en tilladelse fra gældende værge.
 - Ledere må ikke drikke alkohol eller ryge, når deltagere under 18 år er til stede. Undtaget er dog særlige arrangementer fx familiearrangementer, årsmøde mm..
- Berusede ledere kan ikke tolereres.**
- Der skal til enhver tid være minimum én kvindelig og én mandlig leder over 18 år, der **ikke** indtager alkohol, som ligeledes har kørekort og i tilfælde af uheld er i stand til at køre bil.
 - Ledere, der arbejder i køkkenet, bør ikke indtage alkohol i et omfang, så deres alkoholpromille overstiger grænsen for lovlig bilkørsel. Køkkenet er en farlig arbejdsplads, og arbejdet med køkkenudstyr kombineret med alkoholpåvirkning kan medføre alvorlige ulykker.
 - Ledere skal ryge adskilt fra deltagerområder. Det kan aftales for enden af en vej, bag et skur eller fx bag køkkenet på Ømborgen – aftal gerne dette på forhånd i lederteamet.

Særlige regler for deltagere

- Deltagere under 18 år må aldrig indtage alkohol på DUK-arrangementer. Deltagere over 18 år må gerne indtage alkohol, såfremt der er tale om et 18+ arrangement eller et særligt arrangement på tværs af aldersgrupper fx familiearrangement, årsmøde, reception mm.

- Deltageres alkoholindtag må ikke være i et sådant omfang, at det bliver generende for andre deltagere eller fællesskabet på et arrangement som helhed.
- Deltagere under 18 år må kun ryge eller tage snus, såfremt der foreligger lejrchefen en tilladelse fra gældende værge. Begge dele uanset alder skal foregå udenfor program og hvis muligt diskret adskilt fra resten af arrangementet.

Særlige regler til arrangementer med alkoholserving til 18+ deltagere:

Det skal altid være en tryk oplevelse at deltage på DUK's arrangementer, og derfor skal der udvælges 2 eller flere ædru tryghedsværter. Disse værter opgave er at være tilgængelige og synlige under arrangementet med eventuelt synlige navneskilte eller veste (især relevant ved større arrangementer), hvorved deltagere og øvrige ledere til enhver tid kan kontakte dem, såfremt de er utrygge eller oplever ubehagelig opførsel.

Ved arrangementer, hvor der kan blive serveret alkohol, skal der naturligvis drikkes med måde - og naturligvis ikke overskride egen tolerance. Det skal være muligt at deltage på lige fod, uanset om man drikker eller ej. Tryghedsværterne kan til enhver tid indskrænke udskænkning af alkohol til bestemte personer, og kan til enhver tid bede deltagere om at trække sig tilbage eller sige tak for denne gang og tage hjem. Dette skal efterkommes uden yderlige forbehold.

Når grænsen er overtrådt

På stort set alle arrangementer vil der opstå små eller store problemer, som du ikke har kunnet forudse. Her er et par tommelfingerregler til, hvordan du håndterer sådanne situationer.

Du er ikke alene

Som leder er du en del af et team. Dvs. at hvis du står over for en situation, som du ikke umiddelbart kan håndtere, så kontakt lejrchefen og/eller tag det op på ledermødet. Lejrchefen har det overordnede ansvar for lejren, men alle ledere har selvfølgelig et personligt ansvar for at følge lovgivningen og de fælles retningslinjer.

Mistanke om misbrug

Opstår der på et arrangement mistanke om, at et barn i sin hverdag bliver misbrugt fysisk eller psykisk er det vigtigt, at mistanken bliver taget alvorligt, hvilket bl.a. indebærer, at man ikke reagerer forhastet. Lov ikke barnet tavshed, da et brud på et løfte kan være et stort tillidsbrud.

Kontakt din lejrchef og eventuelt præst og aftal, hvordan situationen håndteres.

I sidste ende forpligter en bestyret mistanke teamet til at kontakte de sociale myndigheder. Skulle teamet vurdere, at de er forpligtede eller føler ansvar for at indberette problemer til de sociale myndigheder kan dette evt. gøres med støtte fra DUK's sekretariat eller den til enhver tid siddende hovedbestyrelsesformand. Her er det vigtigt at notere, at lederteamet IKKE skal kontakte forældrene under sådanne mistanker. Det gælder, hvis (den formodede) krænker er forælder eller på anden måde nærmeste familie /omsorgsperson i forhold til barnet. Under alle omstændigheder skal sekretariatet orienteres, i tilfælde af at sagen overdrages til myndighederne.

Rygter

Der kan opstå rygter i deltagergruppen, som involverer forestillinger om, at en leder har ønske om romantisk og/eller fysisk samkvem med en deltager og vice versa. Disse rygter kan være ganske harmløse eller direkte ondsindede. Kommer du som leder undervejs med, at deltagerne snakker i krogene om en medleder inden for dette emne, er det vigtigt at tage det op i lederteamet og gøre dit til, at rygterne bliver stoppet. Det kan være nødvendigt at tage samtaler med deltagere, hvor du spørger ind til, hvad der foregår. Det er vigtigt i denne situation at tage deltagernes forklaringer alvorligt samtidigt med, man forklarer dem, at sådanne rygter ikke kan tolereres – både af hensyn til deltagere såvel som ledere. Husk altid at bruge din lejrchef eller resten af lederteamet til sparring i sådanne situationer.

Grooming

Grooming er det ord, der bruges, når vi beskriver den proces der finder sted, når en voksen gør sig til venner med et barn eller en ung med det formål at begå et seksuelt overgreb. Grooming sker over tid. Det kan være kort tid, uger eller måneder eller lang tid som i flere år. Grooming er dybt problematisk og krænkende for vores deltagere, og det må ikke forekomme.

Alligevel har vi samlet nogle typiske handle-mønstre, som kan være vejledende i, hvordan du spotter en krænker og således forhåbentligt øger opmærksomheden på problemstillingen. Det skal også pointeres, at deltagere kan være udsat for grooming udenfor DUK's arrangementer, og DUK's ledere skal derfor være oplyste, netop for at kunne gøre en indsats for vores deltagere i hverdagen også. Hvis du på noget tidspunkt bliver i tvivl, så brug din lejrchef, resten af teamet, præsten eller DUK's sekretariat.

Kontakt og venskab

I den indledende fase udvælger en krænker sin deltager. Det kan være de svage, sårbare og mest kontaktsøgende. Det kan være de mest stille og indadvendte. Eller det kan være en af de andre, som krænkeren lykkes med at etablere en god relation til og opbygge et venskab med. Det er aldrig bare tilfældigt, hvem lederen udvælger. Krænkeren favoriserer barnet/de unge gennem særlig opmærksomhed, gaver mm.. Favorisering kan også komme til udtryk gennem sproget - den måde, lederen taler til og om deltageren på. Det kan få deltageren til at føle sig særligt forpligtet lederen, som opleves så fantastisk, hjælpsom og opmuntrende. Det er også her, krænkeren kan give deltageren dårlig samvittighed, hvis krav og forventninger ikke opfyldes. 'Nu har jeg gjort så meget for dig, så kan du vel også lige ... gøre noget for mig.'

Det seksuelle tema kan lede til seksuelt overgreb

Krænkeren viser interesse for barnet /den unge og er nysgerrig på, hvordan de har det og om de har eller har haft en kæreste. Samtalen kan blive meget direkte og handle om udvikling af kønsdele, kønsbehåring, erfaring med at kysse eller have sex. Nogle gange introduceres temaet tidligt, især ift. unge, som selv er optaget af at finde deres seksuelle identitet og derfor måske finder det hjælpsomt, at der er en voksen, de kan snakke med om det. Andre gange sker det mere tøvende og afprøvende. Det endelige mål er uanset hvad at mødes alene med deltageren på et sted, hvor det seksuelle overgreb kan gennemføres. Det kan være hjemme hos den voksne eller i en bil på vej til eller fra hjem /arrangement. Det kan være på lejre eller andre steder, hvor krænkeren får det arrangeret, så overgrebet kan gennemføres uden at blive afsløret.

Hemmeligheder og trusler

Undervejs i grooming-processen og især omkring det seksuelle og selve overgrebet gør krænkeren meget ud af, at de (deltageren og krænkeren) har noget særligt sammen. Det er deres og skal ikke deles med andre. Krænkeren kan også lægge skyld på barnet: 'Du ville jo selv. Du gik jo frivilligt med til det. Du sagde jo ikke nej. Du gik ikke væk fra mig.' Krænkeren kan desuden true deltageren til tavshed fx ved at påstå, at deltageren gjorde noget ulovligt eller decideret afpresning med videoer eller billeder.

Det kan være svært at tale om

Fælles for alt dette er, at det er uhyggelig svært for deltageren at fortælle til andre, hvad der er sket.

- Det er et alvorligt tillidsbrud fra en voksen - så hvem kan deltageren nu stole på?

- Hvis overgrebet er sket indenfor Kirkens og troens rammer, så kan krænkeren have brugt ord om, at det er Guds vilje eller 'Gud ser alt'. Og hvem ønsker at sætte sig op imod Gud?
- De mindre børn har måske ikke noget sprog for det, de har været udsat for.
- De større børn opdager for sent eller slet ikke, at de er blevet narret og manipuleret til noget, de aldrig ville være gået med til, hvis de på forhånd havde vidst, hvad der skulle ske.
- Deltageren føler sig skamfuld over, at de 'har haft sex med' en voksen. Selvom det slet ikke er det, de har. De har været udsat for et overgreb.
- Deltageren kan være bange for at afsløre noget, de er blevet truet til at tie stille om.
- Hvem tør satse på, at nøgenbilleder fx alligevel ikke bliver vist til ens forældre eller andre? Og hvis det nu er dem selv, der har gjort noget ulovligt, så skal de i hvert fald ikke risikere noget.

En leder overskrider grænsen

Skulle det ske, at en af dine medlemmer overtræder de aftalte rammer for samvær med deltagere, er det en alvorlig sag, og du bør tage det op med vedkommende og resten af lederteamet (i første omgang lejrchefen). Igen er det vigtigt, at du handler velgennemtænkt - sikrer dig, at du har opfattet situationen korrekt, samt at lejrchefen konfronterer den pågældende leder med problemet.

Lejrchefen indberetter hurtigst muligt sagen til Bispedømmets sagsbehandler og DUK's sekretariat, hvis det er af en sådan karakter. Skulle der opstå mistanke om lovbrud er det politiets opgave at undersøge dette. Hvis det drejer sig om lejrchefen, så tag det op med præsten eller den til enhver tid siddende hovedbestyrelsesformand. Sekretariatet skal under alle omstændigheder underrettes.

Lovgivningen

I det her afsnit kan du finde de gældende lovgivningsparagraffer, som retningslinjerne er udarbejdet ud fra. Det har været baggrunden for udarbejdelsen, men flere steder har DUK valgt at følge et strengere forsigtighedsprincip end lovkravet fastsætter. Dette er for at minimere risikoen for utilsigtede forhold og organisationens medlemmer.

Samleje og anden kønslig omgang

Grundlæggende er det i følgende straffelovens §§ 222, 224 og 225 ulovligt at have samleje eller anden kønslig omgang med børn under 15 år. Dertil kommer 'folkeskolelærerparagraffen', som straffelovens § 223 populært omtales. Jævnfør folkeskolelærerparagraffen er det ulovligt at have samleje eller anden kønslig omgang med unge under 18 år, der er betroet én "til opdragelse", eller

hvor det seksuelle forhold skyldes groft misbrug af alder og erfaring. Herudover straffes blufærdighed med fængsel eller bøde ifølge straffelovens § 232.

Straffelovens regler betyder, at selv om den seksuelle lavalder i Danmark er 15 år, er det fortsat strafbart at have samleje med en person under 18 år, som er betroet en til opdragelse. I foreningssammenhæng og derved DUK vil det sige, at ledere og medarbejdere ikke må have seksuel omgang med unge under 18 år i direkte relation, som tager del i foreningens aktiviteter – også selv om de er fyldt 15 år. Det vil sige, at når man er leder eller kateket, har man en betroet relation til medlemmet/deltageren, der modtager undervisning. Det er derfor ulovligt som leder at have seksuelt samkvem med en person under 18 år, som man er leder for. Det har ingen betydning, at personen selv opfordrer til seksuelt samvær. Bestemmelserne gælder uanset køn.

Generel underretningspligt

I servicelovens § 154 er der en generel underretningspligt, som gælder i hele samfundet generelt: Den, der får kendskab til, at et barn under 18 år udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling, eller som lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen. Dette betyder konkret, at man har en pligt til at underrette barnets bopælskommune om bekymringer generelt. Det kan både være vold i hjemmet, mistanke om incest, ulovlig seksuel omgang som beskrevet ovenfor og i øvrigt generelt mistrivsel. Det foregår helt konkret ved at udfylde formularen på bopælskommunens hjemmeside, som herefter har pligt til at vurdere bekymringen og eventuelt handle på den. Kommunen vil aldrig handle udelukkede på én bekymring, hvorfor man ikke skal være bange for at foretage en underretning, tværtimod er det ens ansvar og pligt. Er man i tvivl om kommunen tager underretningen tilstrækkeligt alvorligt, kan der efterfølgende rettes kontakt til Ankestyrelsen. Ved tvivl er I velkomne til at rådføre jer hos DUK's sekretariat eller DUFs juridiske konsulent.

Ingen anmeldelsespligt

I modsætningen til reglerne for børn og unge under 18 år om den generelle underretningspligt, så har man ikke en pligt i øvrigt til at anmelde forhold, som mistænkes værende kriminelle. Naturligvis bør kriminelle forhold altid anmeldes til politiet, men realiteten er bare også, at det kan være ganske ubehageligt for ofret. Derfor anbefaler vi at man støtter ofret med hjælp og vejledning, hvis vedkommende ønsker at anmelde forholdet til politiet.

Vejledning til præster på DUK's arrangementer

I DUK arbejder vi hele tiden på at forbedre vores politikker, hvad angår samværet mellem deltagere og ledere på vores lejre. Det ingen hemmelighed, at præster er i en særlig udsat position. Blot en enkelt mistanke eller uheldig episode kan være ødelæggende for en katolsk præsts fremtidige omdømme og virke. Dog må frygten for at gøre noget forkert ikke lamme præsten i hans arbejde. I sorg, i glæde, i leg, i spil, under aftenunderholdning, i skriftemålet, under oplæg, under godnatlæsning og i, hvad der ellers måtte foregå på et arrangement, er det vigtigt, at præsten er levende, empatisk, kærlig og et helt menneske. Meget kan undgås ved blot at tænke sig om og ved at holde sig til de anvisninger, der er angivet i denne folder. Derudover vil vi bede vore lejrpræster om at holde sig til følgende anvisninger:

- Hverken sov eller tag bad samme sted som deltagere og yngre ledere. Overnat altid i præsteværelset, hvis et sådan findes. Hvis ikke, overnat da hos den nærmeste katolske præst eller et andet isoleret sted, hvor du sover alene.
- Hvis du er inde på et deltagerværelse, så hold altid døren åben ud til gangen.
- Gå ikke ind på deltagernes badeværelser eller toiletter, medmindre en anden leder er til stede eller det drejer sig om rengøring.
- Ved samtale på tomandshånd og under skriftemål skal præsten være opmærksom på, at det foregår under entydige omstændigheder og i fysiske omgivelser, hvor både diskretion og nødvendig distance er sikret. Selv om rammen skal hindre, at situationen kan opfattes forkert, er det vigtigt, at deltagere på vores arrangementer og især lejre har mulighed for at tale fortroligt med præsten, herunder gå til skrifte (på længere arrangementer).
- Vær opmærksom på, hvordan din opførsel, dine ytringer og dine spontane kærtegn og kram kan opleves ikke blot af den anden- men også af en tredjeperson
- Hav en god og levende samtale gående især med lejrchefen men også med det øvrige lederteam også om måden, I er sammen med deltagerne på.